

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَلَا يَرْزُقُ مَنْ سَعَىٰ لِلَّذِي سَبَّتْ فِي الْأَرْضِ حَمْلًا مَعْلَمًا فَوْلَادًا وَنَعْلَمُ أَنَّهُمْ مُهْمَدٌ فَهُمْ لَا يُشْرِكُونَ

وَمَا ارَادَهُ كُرْدَهُ اِيَمْ بِرْ كُسَانِي کَه در زمین به ضعف و زیبونی کشیده شدند، منْت گذاریم و آنان را پیشوایان و وارثان (روی زمین) قرار دهیم. (سوره مبارک قصص، آیه ۵)

ضيافت خليل

حوزه نایندگی و فنی در امور حج و زیارت
معاونت فرهنگی
مدیریت برنامه و محصولات فرهنگی

ويژه‌نامه حج و مهدویت

نشریه ضيافت خليل

ويژه حجاج بيت الله الحرام

سال دوم، شماره چهاردهم

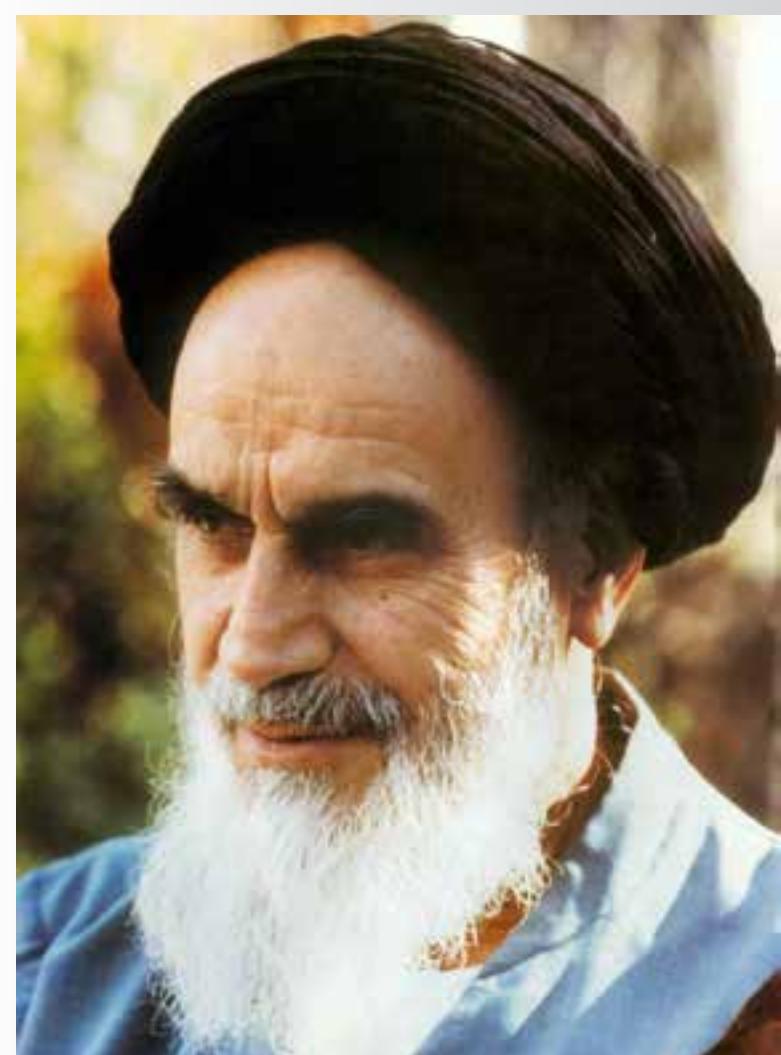
اسفند ۱۴۰۰ هـ ش

شعبان ۱۴۴۲ هـ ق،

صفحه ۷

طرح: السلام عليك يا داعي الله، از وبگاه کانون هنرشعی، خط کوفی بنایی، اثر استاد مسعود نجابتی، سال ۱۳۸۹

معنای انتظار فرج به عنوان عباره‌ای خرای انتظار ظهور، این است که مؤمن به اسلام، مؤمن به مذهب اهل بیت؟ عَهُم؟ وضعیتی را که در دنیا واقعی وجود دارد، عقده و گره در زندگی بشر می‌شناسد. واقع قضیه هم همین است. منتظر است که آین فروبستگی کار بشر، این گرفتاری عمومی انسانیت گشایش پیدا بکند. مسئله، مسئله گره در کار شخص من و شخص شما نیست. امام زمان (علیه الصلاة والسلام) برای اینکه فرج برای همه بشریت به وجود بیاورد، ظهور می‌کند که انسان را از فروبستگی نجات بدهد؛ جامعه بشریت را نجات بدهد؛ بلکه تاریخ آینده بشر را نجات بدهد.

بيانات در دیدار اقشار مختلف مردم در روز نیمة شعبان، ۲۷ مرداد ۱۳۸۷

سالروز مبارک ولادت با سعادت و پربرکت حضرت خاتم الاوصیا و مفخر الاولیا حجت بن الحسن العسكري، ارواحنا مقدمه الفداء، بر مظلومان دهر و مستضعفان جهان مبارک باد. و چه مبارک است میلاد بزرگ شخصیتی که برپا کننده عدالتی است که بعثت انبیا علیهم السلام برای آن بود. و چه مبارک است زادروز ابرمردی که جهان را از شرّستمگان و دغلبازان تطهیر می‌نماید و زمین را پس از آنکه ظلم و جور آن را فراگرفته پراز عدل و داد می‌نماید و مستکبران جهان را سرکوب و مستضعفان جهان را وارثان ارض می‌نماید. و چه مسعود و مبارک است روزی که جهان از دغلبازی‌ها و فتنه انگیزی‌ها پاک شود و حکومت عدل الهی بر سراسر گیتی گسترش یابد و منافقان و حیله‌گران از صحنه خارج شوند و پرچم عدالت و رحمت حق تعالی بر بسیط زمین افراشته گردد.

پیام به ملت مسلمان ایران، ۲۸ خرداد ۱۳۶۰

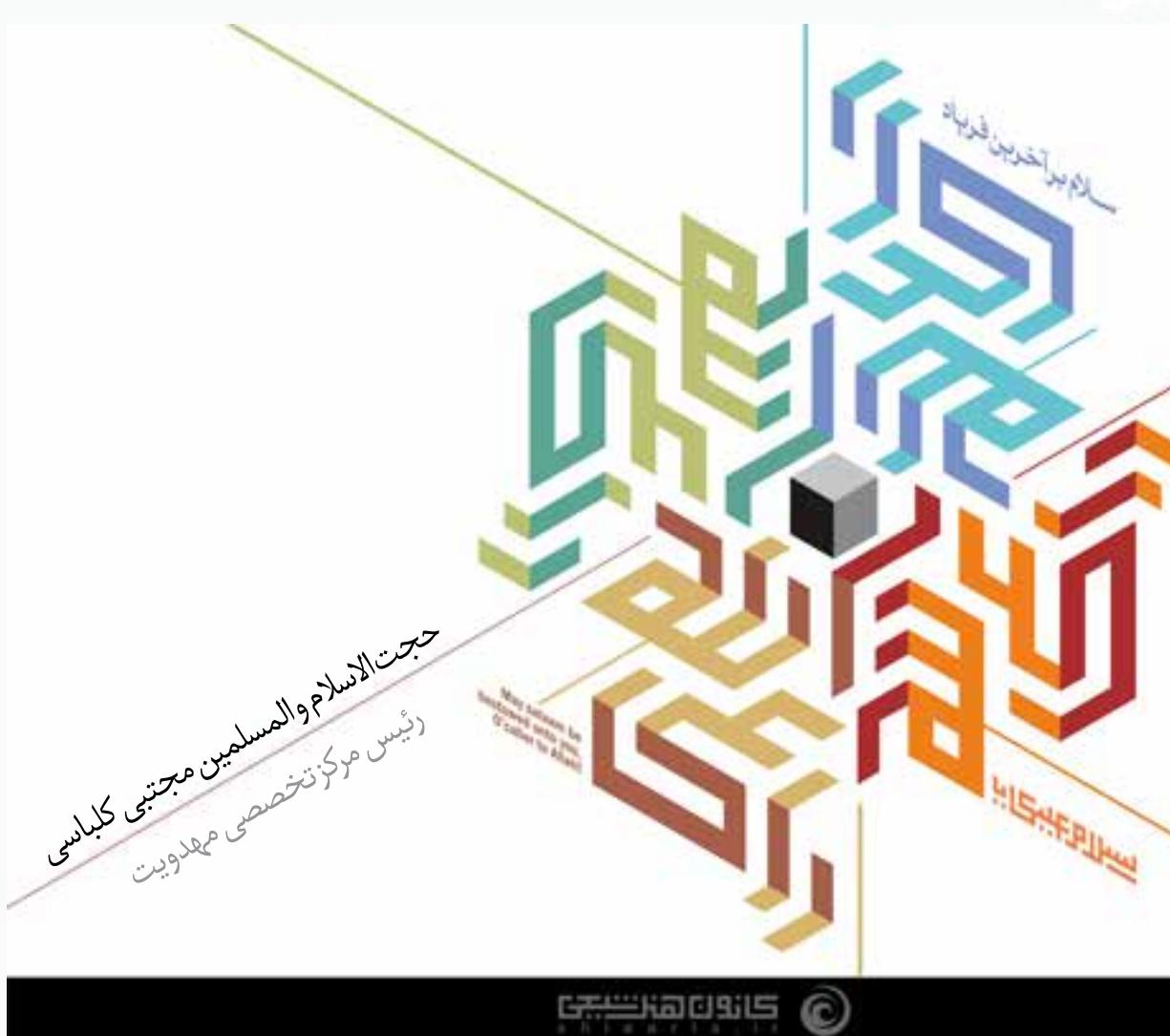
فهرست

پیوند حج و مهدویت	۴
قافله سالار کاروان حج	۴
شرایط کمال حج در دوران غیبت کبری	۵
حضور امام عصر (عج) در عرفات	۶
تشرف ابن مهذیار اهوازی در مراسم حج	۶
معرفی برخی کتاب‌های پژوهشکده حج و زیارت در حوزه مهدویت	۷

ضیافت خلیل

پیوند حج و مهدویت

قافله سالار کاروان حج

فرصت شمار صحبت کز این دو راه منزل
چون بگذریم دیگر نتوان به هم رسیدن

زائر خانه خدا، باید
از این فرصت
به دست آمده و
شرایط استجابت دعا

استفاده کند و خودش را در
میان صدھا هزار دست و قلب
وزبانی که به یاد خدا به حرکت
و اهتزاز درآمده‌اند، بیندازد

و از برکت این مکان شریف و
زمان مقدس و احترام زائران و مهمانان،
به ویژه قافله سالار این کاروان، حضرت
مهدی ﷺ که همه ساله در موسوم حج
و موقف عرفات تشریف فرما هستند، بهره
بگیرد و این بشارتی برای ما سیه رویان
و گنه کاران است؛ زیرا در روایتی از امام

صادق علیه السلام آمده است:
﴿يَقْدُّمُ الْأَئْمَاءُ إِمَامَهُمْ فَيَسْهُدُ الْمَوْسَمَ
فَيَرَاهُمْ وَ لَا يَرَوْهُ﴾

مردم امام خود را گم می‌کنند؛ او
در موسوم حج در بین مردم است
و آنها را می‌بینند، ولی آنها او را
نمی‌بینند.

محمد بن عثمان عمری از نواب
خاص امام زمان ﷺ، درباره حضور
صاحب الامر ﷺ در عرفات چنین
می‌گوید:

وَاللَّهِ أَنَّ صَاحِبَ هَذَا الْأَمْرِ لَيَخْضُرُ
الْمَوْسَمَ كُلَّ سَنَةٍ يَرِي النَّاسَ وَيَعْرُفُهُمْ
وَيَرَوْنَهُ وَلَا يَعْرُفُونَهُ.

سوگند به خدا که صاحب الامر هر
سال در موسوم حاضراست، مردم را
می‌بیند و می‌شناسد. مردم نیز
او را می‌بینند، ولی
نمی‌شناستند.

نشریه ضیافت خلیل | شماره چهاردهم | اسفند ۱۴۴۳ ه.ش | اشعیان ۱۴۴۳ ه.ق
مدیریت برنامه و محصولات فرهنگی حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

ب: ارتباط محتوایی حج با مهدویت
حج نمونه تشکیل امت واحده بر
محور توحید است. وقتی نمایندگان
جهان اسلام از هر نژاد و ملیت و با هر
زبان و رنگ کنار هم قرارگرفته و با
شعار و عمل واحد هدفی واحد را دنبال
می‌کنند زیباترین جلوه از تشکیل امت
واحده را به نمایش می‌گذارند و این
نمونه کوچک تشکیل جامعه مهدویت
است که فراتر از نگرش های محدودیت
این منطقه به اذن الهی در زمین فرو
می‌رود و جز چند نفر که خبر را منتقل
می‌کنند از آنان کسی باقی نمی‌ماند.
نکته قابل توجه این که در روایات
حضرت به سوی مکه حربت می‌کند در
در فاصله کوتاهی از مدینه و نزدیک
میقات مسجد شجره منطقه بیداء قرار
دارد. زمانی که لشکر سفیانی در تعقیب
در فاصله کوتاهی از مدینه و نزدیک
میقات مسجد شجره منطقه بیداء قرار
دارد. زمانی که لشکر سفیانی در تعقیب
حضرت به سوی مکه حربت می‌کند در
این منطقه به اذن الهی در زمین فرو
می‌رود و جز چند نفر که خبر را منتقل
می‌کنند از آنان کسی باقی نمی‌ماند.
نکته قابل توجه این که در روایات
حضرت به سوی مکه حربت می‌کند در

بنابراین حج مرحله و تمرینی برای
تشکیل جامعه موعود است. البته
توضیح این موارد و سایر پیوندها
مجالی گسترده می‌طلبد.

۱. حَدَّثَنَا الْمُسْبِطُ بْنُ مُحَمَّدٍ الشَّعَرِيُّ عَنْ مَعْلَى بْنِ مُحَمَّدٍ
الْتَّابَاتِيِّ عَنْ الْمُحْسَنِ بْنِ عَلَيْهِ الْوَسَائِلِ قَالَ حَدَّثَنَا أَبَانُ بْنُ عُثْمَانَ
عَنْ فُضَيْلِ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ قَالَ ثُبُونِيُّ الْإِنْشَادُ عَلَى
خَمْسٍ عَلَى الصَّلَاةِ وَالرَّكَأَةِ وَالصَّوْمِ وَالْحِجَّةِ وَالْوَلَادَةِ وَلَمْ
يُنَادِي بِسْتَيْعَةٍ كَمَا نُودِي بِالْوَلَادَةِ الْكَافِي، ج ۲، ص ۱۸ باب

دعائم الإسلام
۲. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۲۲
۳. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۲
۴. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۵
۵. تفسير العياشي، ج ۱، ص ۲۴
۶. الكافي، ج ۳، ص ۳۸
۷. الكافي، ج ۱، ص ۳۳

است. به جهت همین حمله و حشیانه
حضرت از مدنیه به جانب مکه حرکت
می‌کنند و فرصت ظهور کامل در آن
شهر برای حضرتش فراهم می‌گردد.
۳. بیداء
در فاصله کوتاهی از مدینه و نزدیک
میقات مسجد شجره منطقه بیداء قرار
دارد. زمانی که لشکر سفیانی در تعقیب
حضرت به سوی مکه حربت می‌کند در
این منطقه به اذن الهی در زمین فرو
می‌رود و جز چند نفر که خبر را منتقل
می‌کنند از آنان کسی باقی نمی‌ماند.
نکته قابل توجه این که در روایات
حضرت به سوی مکه حربت می‌کند در

این منطقه به اذن الهی در زمین فرو
می‌رود و جز چند نفر که خبر را منتقل
می‌کنند از آنان کسی باقی نمی‌ماند.
۱. مسجدالحرام، کعبه، بین رکن و
مقام ابراهیم علیه السلام
یکی از موارد قطعی در مورد مکان
ظهور امام عصر ﷺ شروع قیام
آن حضرت از جوار کعبه و بین رکن و
مقام در کنار درب کعبه است بنابراین
این مکان‌های مقدس یادآور حوادث
مهمی است که در آینده محتموم جهان
اتفاق خواهد افتاد.

۲. مدینه منوره
شهر مدینه النبی ص یکی از اماکنی
است که در آستانه ظهور حضرت
مهدی عج و به جهت حضور آن جناب
آن حضور دارند عرفات و مشعرالحرام و
منی می‌باشد حضرت در این مکان‌ها
حضور دارد.

دارند. البته چون زمان و مکان خاص
که همه زائران در زمان و مکان واحد در
در آن شهر مورد هجوم سفیانی قرار
می‌گیرد و ویران می‌شود. بنابراین شهر
مدينه یادآور مرحله‌ای حساس از ظهور

ضیافت خلیل

شرایط کمال حج در دوران غیبت کبری

نشریه ضیافت خلیل | شماره چهاردهم اسفند ۱۴۴۳ ه.ش | اشعیان ۱۴۴۳ ه.ق
مدیریت برنامه و محصولات فرهنگی حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

۵

همچنین «عبدالله بن صالح» می‌گوید:

أَنَّهُ رَأَهُ عِنْدَ الْحَجَرِ الْأَسْوَدِ وَالثَّائُسَ يَسْجَدُ بَعْدَ عَلَيْهِ وَهُوَ يَقُولُ مَا بِهَا أُمْرُوا.

خود او، آن حضرت را نزد حجرالاسود دیده است. مردم [برای بوسیدن حجر] نزاع و کشمکش داشتند و آن حضرت می‌فرمود: به این وضع مأمور نشده‌اند [بلکه اگر بوسیدن بدون مزاحمت ممکن شد باید ببوسیدن، وگرنه به اشاره با دست اکتفا کنند]

پس ای زائرخانه دوست که به سرزمین وحی قدم نهادی، همواره خود را در محضر امام زمان ع ببین؛ شاید زائری که در جوار تو به سعی و طواف مشغول است، امام زمان باشد؛ زیرا او تو را می‌بیند، اما چه بستاو را می‌بینی، ولی نمی‌شناشی و به علت نشناختن او، در حضورش بی ادبی کنی. پس در این سفر روحانی تا می‌توانی بکوش ادب با خدا و خلق خدا را رعایت کنی. از این رو در برخورد با زائران دیگر، همواره جانب ادب و احترام را نگه دار، تندخویی مکن و به بحث و جدل مپردازتا عنایت حضرت شامل حال تو شود.

می‌شناسد و مردم نیز او را می‌بینند، اما

نمی‌شناشند.

از این روایات دو نکته استفاده می‌شود:

۱. حضور همه ساله امام در مراسم حج؛ ۲. در مراسم حج، امام زمان ع مردم را می‌بیند و می‌شناشد، ولی مردم او را می‌بینند و نمی‌شناشند. البته دیده نشدن امام در روایت اول حمل براین می‌شود که مردم، ایشان را نمی‌شناشند؛ زیرا نشناختن، در واقع نوعی ندیدن به حساب می‌آید.

آری، در توجیه حضور همه ساله امام زمان ع در مراسم حج، باید گفت که در واقع، مقبول بودن حج به حضور امام معصوم است. امام زمان ع نیز با حضور خویش، رهبری حج را به عهده دارد و با هدایت و رهبری ایشان است که حج مردم، نزد خدا پذیرفته می‌شود. از این رو باید مردم قبل از هر چیز، رهبر و امیرالحج را به خوبی بشناسند و حضور وی را همواره در احساس خود داشته باشند تا با شناخت کامل به مناسک حج مقبول بپردازنند.

ملاقات کنندگان

«عمر حمیری» از محمد بن عثمان پرسید: آرایت صاحب هذا الأمر فقال نعم و آخر عهدی به عند بیت الله الحرام و هو يقول اللهم اخربني ما وعدتني. آیا صاحب الأمر را دیده‌ای؟ گفت: آری و آخرين دیدار نزد بیت الله الحرام بود که حضرت می‌گفت: پروردگار! آنچه به من وعده فرموده‌ای برآور. حمیری در روایت دیگری می‌گوید از

نایب دوم شنیدم که می‌گفت: رأيته صلواث الله عليه متعلقاً باستمار الكعبة في المستجار و هو يقول اللهم انتقم لي من أعدائي.

امام مهدی ع را دیدم که در مستجار به پرده‌های کعبه آویخته شده بود و می‌گفت: پروردگار! از دشمنان من انتقام بگیر.

عرضه می‌شود».

عبدالله می‌گوید: «من این مطلب را بزرگ شمردم». به من فرمود:

۱. حضور همه ساله امام در مراسم حج؛ ۲. در مراسم حج، امام زمان ع مردم کنید! خدا و فرستاده او و مؤمنان اعمال شما را می‌بینند. به خدا که آن مؤمن، علی بن ابی طالب است.

البته در بعضی از این اخبار، تنها سخن می‌شود که مردم، ایشان را نمی‌شناشند؛ زیرا نشناختن، در واقع نوعی ندیدن به حساب می‌آید.

پاره‌ای دیگر از علی ع و در بعضی دیگر

افزون بر شرایط صحت حج، شرایطی نیز وجود دارد که مربوط به کمال حج است. به عبارت دیگر، این شرایط، حج انسان را در ردیف حج انسان‌های کامل قرار می‌دهد. یکی از آن شرایط، احساس حضور امام زمان ع در موسم حج و دیدن اعمال حاجیان است و دیگری عقیده به عرضه اعمال برآن حضرت است؛ زیرا براساس روایات، پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به میان آمده است؛ در و امامان صلی الله علیه و آله و سلم بر اعمال همگان ناظرن. وجود مبارک حضرت بقیه‌الله، حجۃ‌الحسن علیہ السلام افزون بر آنکه هر سال در مراسم حج، به ویژه در عرفات و منا حضور دارد و اعمال و رفتار حاجیان را می‌بیند، اعمال مردم نیز برآن حضرت عرضه می‌شود که در این باره، روایات فراوانی داریم.

چنان‌که امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «در هر بامداد، کردار بندگان نیکوکار و فاسق بررسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم عرضه می‌شود. پس برحدزراش باشید [از کردار ناشایست] و همین است معنای قول خداوند: «عمل کنید! خدا و فرستاده او و مؤمنان اعمال شما را می‌بینند.»

«سماعة» می‌گوید:

از امام صادق علیه السلام شنیدم که می‌فرمود: «چرا پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم را ناخوش و اندوه‌گین می‌کنید؟

مردی گفت: «ما چگونه او را ناخوش می‌کنیم؟!» فرمود:

«مگر نمی‌دانید که اعمال شما برآن حضرت عرضه می‌شود و چون گناهی در آن ببیند، اندوه‌گینش می‌کند؟ پس به پیغمبر بدی نکنید و او را [با عبادات و طاعات خویش] مسرور سازید.» در روایت دیگری چنین آمده است:

«عبدالله بن ابیان» که نزد حضرت رضا علیه السلام منزلتی داشت، می‌گوید به

آن حضرت عرض کرد: «برای من و المؤسّم کل سنّة، یَرِی النّاسَ وَیَعِرِفُهُم خانواده‌ام به درگاه خدا دعا بفرما.»

فرمود: «مگر من دعا نمی‌کنم؟! به خدا که حج حاضر می‌شود و شام بر من

۱. تعرض الأئمّة على رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم أئمّة العباد ع صباح أبزارها و فجّارها فاخذنوه و هُوَ قُولُ الله تعالى إنتموا فَسَيَرِي الله عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ، کافی، ج ۱، ص ۲۱۹.

۲. سَعَيْتُهُ يَقُولُ مَا لَكُمْ تَسْعُونَ أَنْ أَعْمَلَكُمْ ثُغْرَهُ فَقَالَ اللَّهُمَّ أَخْرِزْ لِي مَا وَعَدْتَنِي. کافی، ج ۱، ص ۲۱۹.

۳. عبد الله بن أبيان الرئيّات وَكَانَ مَكِينًا عِنْدَ الرِّضا علیه السلام قَالَ قُلْتُ لِلرَّضَا علیه السلام ادعُ الله لِي وَلَا هُلِّي بَيْتِي فَقَالَ أَوْسَعْتُ أَعْنَوْنَهُ إِنَّ أَعْمَالَكُمْ لَتَعْرَضُ عَلَى فَكِيلَيْتُمْ وَلَيْلَةَ قَالَ فَاسْتَعْلَمْتُ ذَلِكَ فَقَالَ لِي أَمَا تَهْرُأْ كَيْتَابَ الله عَزَّ وَجَلَّ وَقُلْ أَعْمَالُكُمْ فَسَيَرِي الله عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ قَالَ هُوَ وَالله عَلَى بَنِي طَالِبٍ؛ کافی، ج، ص ۲۲۰.

۴. من لا يحضره الفقيه، ج ۲، ص ۵۲۰. کمال الدین، ج ۲، ص ۴۱.

۵. همان ۳۳۱، ج ۱، ص ۶. کافی، ج ۱، ص ۳۳۱.

ضیافت خلیل

حضور امام عصر عَجَلَ اللَّهُ تَعَالَى بِرَحْمَةِ النَّبِيِّ فِي إِعْلَانِ الْمُؤْمِنِينَ در عرفات

تشrif ابن مهزیار اهوازی در مراسم حج

در غیبت صغرا افزون بر نواب اربعه، نگین آن را که نوشتہ بود «یا الله يا محمد يا على» نگاه می کرد. آن گاه فرمود: «به چه عده بسیاری حضرت را ملاقات کردند که قصدی به حج آمدی؟» عرض کرد: «به ۱۰۸ «مرحوم طبرسی» در کفایة المودین، نفر از آنها را نام می برد و به کیفیت تشرف آنها اشاره می کند و در انتهای این حکایات آنها مأمور که تو را به امام علی بن ابی طالب برسانم. «من مأمور که تو را به امام علی بن ابی طالب برسانم. چون پاسی از شب گذشت به کوه صفا بیاتا زیادتر از حد تواتر است، با این همه دلایل و معجزات با آنکه همه آن اشخاص از صلحاء مدبار او حرکت کرد. مقداری از پستی و بلندی ها را که پشت سر گذاردم، فرمود: «سحر است. وقت نماز شب». ایستادیم به نماز. آن گاه حرکت کردیم تا طلوع فجر. فرمود: «پیاده شو تا نماز صبح را اول وقت بخوانیم». سپس حرکت کردیم به یک وادی رسیدیم که چنین است:

نور از دور ساطع بود و بوی مشک به مشام می گوید بیست سفر به حج رفتم و تمام کوشش من، زیارت مولایم صاحب الأمر بود؛ چون حضرت در موسم حج شرکت می کند و در مواقف حضور دارند. اما به هدف خود نرسیدم. شبی در بستر خود خواهد بود که دیدم شخصی می گوید: «امسال به حج برو». ظاهراً از این جمله استفاده کرد که امسال به مقصد خود، خواهی رسید. روز شماری می کردم تا ایام حج فرا رسید و به مدینه رفتم. هرچه تفخیص کردم، از فرزند امام حسن عسکری علیهم السلام از این قدمهای حضرت انداختم و سلام دادم و ایشان جواب داد.

عرض کرد: «پدر و مادرم فدای شما باد. بعد از رحلت پدر بزرگوارتان امام عسکری علیهم السلام که شهر به شهر در جستجوی شما بودم که خداوند این نعمت را به من ارزانی داشت. حضرت برای من و نزدیکان من دعا فرمود. مبلغی که بیش از پنجاه هزار درهم بود به حضرت دادم. ولی ایشان تبسم نمود و فرمود این مال را در برگشتن که سفری طولانی خواهی داشت برای خود صرف کن... این نمونهای از ملاقات‌هایی است که در زمان خبیر داری؟» گفت: «خودم هستم». فرمود: «امانتی که از ابو محمد حسن عسکری علیهم السلام باقی مانده کجاست؟» انگشتی که به ارث به او رسیده بود به آن بزرگوار داد.

ایشان گرفت و بوسید و گریه می کرد و روی

اعظم موجبات سعادت و امید به مغفرت درباره اهل موقف، آن که وجود اقدس نیراعظم، حضرت حجه بن الحسن، ارواح العالمین فداه، همه ساله در موسم حج، در موقف عرفات، تشریف فرما هستند و طبعاً عرفات، از این جهت نیز، شرافت و جلالت فوق العاده ای به خود می گیرد و مهبط فرشتگان سماوات می گردد و برکات خاص الهی، به پاس احترام آن حضرت شامل اهل موقف می شود. و این مطلب، برای ارباب معرفت و بصیرت و متنعمین به نعمت ولایت، مطلبی بی نهایت بزرگ و روشنی بخش دلها و دیده های اهل ایمان است. اهل ایمان با قلبی مملو از امید به رحمت، دست به دعا بر می دارند که: پروردگارا! اگرچه گناهان، روی ما را سیاه و اعمال ما را تباہ کرده و آبرویی برای ما، در پیشگاه مقدس است باقی نگذاشته است، ولی ما، به ائمای آبرومندی حجت و ولی اعظم که هم اکنون در جمع ما حاضر است و موقف، به یمن وجود مبارکش، مبارک گشته و پیش اپیش اهل موقف، دست های مقدسش را به دعا به سوی تو برداشته است، رو به تو آورده ایم و دست گدایی به سوی تو دراز کرده ایم.

و به یقین می دانیم که حرمت آن حضرت در ساحت اقدست آن چنان عظیم است که هر که در پناه او رو به تو آورد و در سایه دست او دست سؤال و تضرع به سوی تو دراز کند، محروم بر نمی گردد.

١. عن عبید بن زرارة قال: سمعت ابا عبد الله عليه السلام يقول: يفقد الناس امامهم فيشهد الموسم فيراهم ولا يرونـهـ. مردم امام خود را گم می کنند. او در موسم حج در بین مردم است و آنها را می بینند، ولی آنها او را نمی بینند. (كمال الدين، ص ٣٤٦، حدیث ٣٣). والله ان صاحب هذا الامر يحضر الموسم كل سنة فيرى الناس ويعرفهم ويرونـهـ ولا يعرفونـهـ: به خدا قسم صاحب الامر، هر سال در موسم حج حاضر می شود و مردم را می بینند و آنها را می شناسد. مردم هم او را می بینند، ولی نمی شناسند (مهدى موعود، ص ٧٥٠)

برگرفته از کتاب، حج برنامه تکامل، آیت الله سید محمد ضیاء آبادی، ص ١٤٢-١٤٣

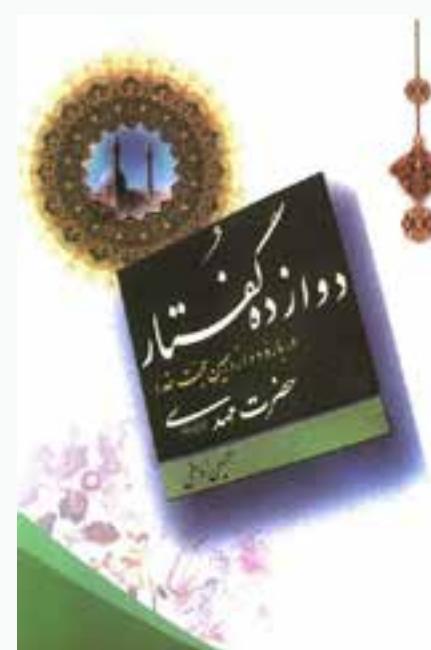
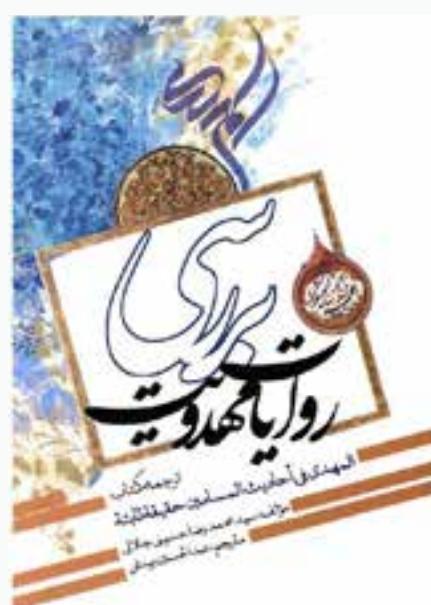
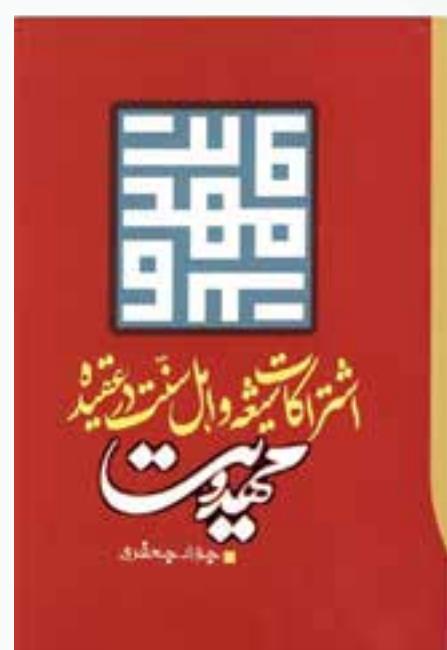
ضیافت خلیل

نشریهٔ ضیافت خلیل | شمارهٔ چهاردهم | اسفند ۱۴۰۰ ه.ش | اشعیان ۱۴۴۳ ه.ق
مدیریت برنامه و محصولات فرهنگی حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت

۷

معرفی برخی کتاب‌های پژوهشکدهٔ حج و زیارت در حوزه مهدویت

زائران محترم برای مطالعه یا بازگیری (دانلود) کتاب‌ها می‌توانند به [وبگاه کتابخانهٔ تخصصی حج](#) مراجعه فرمایند.

اشتراکات شیعه و اهل سنت در عقیده مهدویت
حجت‌الاسلام و المسلمين جواد جعفری با وجود اینکه بسیاری از موضوعات مهدویت میان همه مذاهب اسلامی مشترک است، متأسفانه گروه‌هایی که با وحدت مسلمانان، منافع شیطانی‌شان به خطر می‌افتد، همواره به دنبال ایجاد تفرقه‌اند و چنین وامد می‌کنند که عقیده مهدویت در نظام فکری شیعه، فصل مشترکی با اهل تسنن ندارد و امام مهدی شیعه عَلَيْهِ السَّلَامُ تنها در نام «مهدی» با اهل سنت مشترک است. گروه‌های تکفیری و هابیت از این دسته‌اند.

در این کتاب سعی شده است تا با استفاده از احادیث معتبر اهل سنت به برخی نقاط مشترک میان شیعه و سنتی در مسئله مهدویت در سه بخش کلی پرداخته: بخش اول، مشترکات روایات شیعه و سنتی درباره شخص امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ. بخش دوم، مشترکات درباره قیام ایشان و بخش سوم مشترکات درباره دوران حکومت امام مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ.

کتاب در ۹۶ صفحه در قطع رقعی به همت گروه کلام و معارف پژوهشکدهٔ حج و زیارت، توسط انتشارات مشعر در قطع رقعی به چاپ رسیده است.

مهدویت برترین حقیقت تاریخ، ردی بر کتاب عجیب‌ترین دروغ تاریخ حجت‌الاسلام و المسلمين مرتضی مطیعی این کتاب، نقد و بررسی کتاب «عجیب‌ترین دروغ عثمان محمد الخمیس، از نویسنده‌گان وهابی است که اصل آن به زبان عربی و با عنوان «متی یشرق نورک ایها المنتظر» منتشر شده است. عثمان الخمیس در آن کتاب ضمن نادیده گرفتن واقعیت‌ها، حقایقی را تحریف کرده و از مطالبی با پیش‌فرض باطل ذهنی، برداشت غلط نموده است. در کتاب «مهدویت برترین حقیقت تاریخ»، با دوری گزیدن از هرگونه تعصب با مراجعه به منابع معتبر و متون روایی، تاریخی، تفسیری و کلامی شیعه و سنتی به شبهات و تحریفات عثمان الخمیس در موضوع امامت و مهدویت پاسخ داده شده است.

کتاب در ۳۷۱ صفحه و به همت گروه کلام و معارف پژوهشکدهٔ حج و زیارت، توسط انتشارات مشعر در قطع روزی به چاپ رسیده است.

بررسی روایات مهدویت، ترجمه کتاب المهدی فی احادیث المسلمين حقیقت ثابتة کتاب بررسی روایات مهدویت، ترجمه کتاب «المهدی فی احادیث المسلمين حقیقت ثابتة» تأليف محقق و پژوهشگر فرزانه حجت‌الاسلام و المسلمين سید محمد رضا حسینی جلالی است که به اهتمام قلم توانای جناب آقای عبدالحسین بینش به فارسی برگردانده شده است. عقیده به حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ مورد اجماع و اتفاق همه فرقه‌های مسلمانان و مشهور بین روایات فرقیین است. حجم وسیعی از روایات از مهدی آخرالزمان و اینکه خروج او دنیا را پراز عدل و داد می‌کند، سخن گفته است، لیکن اخیراً گروه اندکی از غرب زدگان و خود باختگان در برابر بیگانگان می‌کوشند شبهه‌پراکنی کنند و با نام و عناوینی فربینده چون نقد عقلی حدیث، تفرقه افکنی کنند. مؤلف در این کتاب به طور منطقی و مستدل به بررسی نقد حدیث و ظهور حضرت مهدی آن محمد عَلَيْهِ السَّلَامُ و ارائه دیدگاه صحیح در این زمینه می‌پردازد. متن عربی این کتاب پیش از این در پانزدهمین شماره از مجموعه «علی مائدہ الکتاب والسنۃ» توسط مرکز تحقیقات حج منتشر شده است.

دوازده گفتار درباره دوازدهمین حجت خدا حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ حجت‌الاسلام و المسلمين حسین اوسطی این نوشتار مجموعه دوازده گفتار درباره حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ است. رویکرد اکثر گفتارها، پاسخ به برخی شباهات درباره امام زمان است. عنوانی گفتارها عبارتند از: اثبات وجود حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ از دیدگاه عقل؛ اثبات وجود حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ از دیدگاه کسانی که با حضرت مهدی ملاقات کرده‌اند؛ اثبات وجود حضرت مهدی از طریق بروز معجزات و کرامات آن بزرگوار؛ استغاثه و توسل به خاندان عصمت و طهارت، به ویژه حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ، غیبت امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ؛ طول عمر حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ، انتظار؛ وظیفه اهل ایمان در زمان غیبت امام زمان عَلَيْهِ السَّلَامُ؛ وقایع قبل از ظهور؛ ویژگی‌های حکومت حضرت مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ پاسخ به سوالات. کتاب در ۳۷۲ صفحه به همت گروه اخلاق و اسرار پژوهشکدهٔ حج و زیارت توسط انتشارات مشعر در قطع وزیری به چاپ رسیده است. نقشی براساس کتاب و سنت دارد و سرانجام نقش حج و کعبه در رخداد ظهور چگونه است؟ مطالب کتاب در چهار بخش کلیات، حج و امامت، حج در دوران غیبت و نقش مکه در رخداد ظهور عرضه شده است.

حج و مهدویت
حسین الهی نژاد